

Pro tajemníka ÚV KSČ s. M. Beňu
ke schválení

M. Beňu

VNITROSTRANICKÁ INFORMACE č. 4

Určeno pro členy a kandidáty předsednictva
a členy sekretariátu ÚV KSČ

Dne 4. června 1981

Č. j.: inf. 125/81
Počet listů: 8
Počet výtisků: 26
Den vydání: 4. června 1981

O B S A H

Informace o politické situaci v krajích

Krajské /městské/ výbory strany hodnotí politickou situaci před volbami do zastupitelských sborů příznivě. Ovlivňuje ji široká politickoorganizační činnost a masová politická práce stranických, státních, společenských orgánů a organizací při seznamování se závěry XVI. sjezdu KSČ i jejich rozpracovávání do konkrétních podmínek.

Charakteristickým rysem pro toto období je aktivní přístup stranických orgánů a organizací k realizaci výsledků sjezdu a jejich úsilí orientovat komunisty i ostatní pracující na zabezpečování rozhodujících úkolů ve všech oblastech života společnosti. Svědčí o tom i zasedání krajských a okresních výborů strany. Zaměřila se na jednotný postup v rozpracování a realizaci sjezdových závěrů, zejména v účinnějším stranickém ovlivňování hospodářských výsledků. Přes určitou rozdílnost v úrovni zasedání okresních výborů strany, například v hloubce jejich přístupů a v tom, jak se zabývala konkrétními formami a metodami stranické práce k zabezpečení vytyčených závěrů, splnila své poslání. Orientovala se zejména na prosazování vyšší výkonnosti a efektivnosti ekonomiky, na rovnoměrné plnění plánovaných hospodářských úkolů v roce 1981 a dalších letech 7. pětiletky, rozvoj pracovní iniciativy, racionální hospodaření se všemi zdroji, na politickovýchovnou činnost zaměřenou k dalšímu upevňování jednoty strany a získávání pracujících pro realizaci usnesení sjezdu. Často na zasedáních zaznělo, že je nezbytné lépe pracovat s lidmi, využívat ke zkvalitnění práce připomínek a námětů komunistů i bezpartijních.

V nižších orgánech a základních organizacích strany začínají v současné době rozpracovávat závěry sjezdu do podmínek jejich působnosti. Podle výsledků květnových členských schůzí se dá usoudit, že jsou k tomu vytvořeny příznivé podmínky. Převážná většina komunistů se seznámila s dokumenty sjezdu a správně chápe potřebu důsledné realizace jeho programu jako základní předpoklad upevnění dosažené životní úrovně. Vyjadřují odhodlání aktivně se na jeho uskutečňování podílet. Mezi členy strany se současně očekává, že budou nyní důsledněji řešeny přetrvávající problémy ve výrobě, v řízení a organizaci práce, v materiálně technickém zásobování, dodavatelskoodběratelských vztazích apod. Některé poznatky zároveň potvrzují, že ne všechny základní organizace k rozpracování sjezdových závěrů přistupují s potřebnou aktivitou. Krajské a okresní výbory orientují

proto svoji pozornost na poskytování diferencované pomoci jednotlivým organizacím a zkvalitnění práce vydelegovaného aktivu. Signály z některých míst však svědčí o tom, že pověřeni funkcionáři se více zúčastňují členských schůzí a méně pomáhají ZO KSČ při konkrétní zaci vytyčených úkolů na podmínky jejich působnosti.

Při rozpracovávání závěrů sjezdu v hospodářské oblasti vycházejí stranické orgány a organizace jak ze zkušeností z 6. pětiletky, tak i z výsledků dosažených v letošním roce. Ukazuje se, že přes ztížené podmínky, které spočívají zejména ve vyskytující se nedostatecích surovin, materiálu, nízké úrovni dodavatelskoodběratelských vztahů apod., je situace od počátku roku vcelku pozitivní. Nemálo potíží a problémů svědčí však i o tom, že do úrovně vnitropodnikového řízení ještě nepronikly v potřebném rozsahu zásady a záměry Souboru opatření. Efektivnost, kvalita práce, požadavky na zlepšení organizace a řízení stále ještě zůstávají na okraji pozornosti mnohých podniků. Do povědomí pracujících, zejména vedoucích pracovníků, se ještě nedostala v potřebné míře nezbytnost uplatňovat nové přístupy, metodu vstřícného plánování apod. V některých závodech se projevují rozpaky a neví si rady, jak vytyčené úkoly zabezpečovat v konkrétních podmínkách. Rozbor výsledků za uplynulé měsíce svědčí o tom, že nerovnoměrný rozpis plánu oddálil řešení stávajících problémů do druhého pololetí. Stranické orgány čelí tendencím některých podniků, které žádají o snížení či jinou úpravu plánu. Na druhé straně nejsou operativně řešeny otázky spojené s hromaděním hotových výrobků ve skladech jednotlivých závodů pro nezájem vnitřního trhu apod. V těchto souvislostech je stále ostřeji kritizována malá aktivita vyšších hospodářských orgánů, zejména VHJ, které se nedostatečně podílejí na odstraňování problémů v podnicích i závodech a při řešení otevřených otázek plánu na tento rok a úkolů na rok 1982. Ojedinělé signály svědčí o tom, že se na úrovni některých podniků, a jejich argumentaci přebírají i stranické orgány, podléhá náladám, že plán není provázán, zabezpečen materiálně technickým zásobováním a nevěnuje se proto dostatečná pozornost plnění kvalitativních ukazatelů. Tyto a další poznatky ukazují, že se dosud dostatečně politicky nepracuje s technickou inteligencí.

Příznivých výsledků je dosahováno v zemědělství, zejména při zajišťování jarních polních prací. Některé výkyvy mezi jednotlivými kraji jsou

v živočišné výrobě například v nákupu jatečného skotu, v dodávkách mléka apod. Opakují se připomínky k nedostatečnému odebírání prasat masným průmyslem, což způsobuje nadměrnou spotřebu krmiv. Ve všech krajích sílí kritika nedostatku náhradních dílů ke sklízecím mechanismům, který přetrvává i přes snahu zemědělských podniků renovovat opotřebované součástky vlastními silami.

Úsilí o zabezpečení sjezdových závěrů a konkrétních úkolů vyplývajících z plánu na letošní rok se projevuje v širokém rozvoji pracovní iniciativy. Je zaměřena zejména na splnění a překročení plánovaných úkolů, na vyšší efektivnost výroby, lepší využívání strojů a menší spotřebu jaderných krmiv v zemědělství apod. Pracovní iniciativou a aktivním přístupem k zajištění rozhodujících úkolů vyjadřují pracující podporu politice strany a závěrům jejího XVI. sjezdu.

Názorovou hladinu lidí ovlivňuje do značné míry zásobování vnitřního trhu. Ve srovnání s minulým obdobím nedošlo v jeho úrovni k podstatným změnám. Vcelku plynule jsou obchody zásobovány základními potravinami. V některých krajích, například v Severomoravském a Středočeském, není však i nadále uspokojována poptávka po výsekovém mase a uzenářských specialitách. Na předvolebních shromážděních ve Středoslovenském kraji je často poukazováno na nedostatek hovězího masa, přičemž jeho náhrada vepřovým neuspokojuje požadavky spotřebitelů. V prodejnách jsou vysoké zásoby bůčků, o které není zájem. Kritické připomínky jsou vyslovovány také k nedostatku saponátových prostředků, jízdních kol a dalšího spotřebního zboží. V Severočeském kraji se vyskytují názory, že by měl být omezen vývoz některých druhů průmyslového zboží a lépe zásobovat obchody porcelánem, ložním prádlem apod. Nedostatky v zásobování vnitřního trhu se spojují s šířícími se fámmi, že se toto zboží vyváží do Polska. Stranické orgány a organizace věnují v současné době zvýšenou pozornost zabezpečování potřeb obyvatelstva, zejména v souvislosti s konáním voleb do zastupitelských sborů.

V popředí zájmu komunistů, ale i ostatních pracujících, je vývoj mezinárodní situace, úsilí SSSR, ostatních socialistických zemí a všech progresivních sil o zachování světového míru. Zvláštní pozornost věnují i nadále

situaci v Polské lidové republice, kde již dochází k otevřeným protisovětským a protisocialistickým provokacím a jevům. Stále častěji jsou vyslovovány obavy o osud socialistického Polska. Poukazuje se na nerozhodnost vedení strany a státu tuto situaci důsledně řešit. Sílí názory, že socialistické země k tomuto vývoji již nemohou nečinně přihlížet a očekává se, že poskytnou Polsku internacionální pomoc. V krajích jsou požadovány hlubší informace o vývoji v PLR, o jejím postavení v RVHP a zda budou zajištěny pro potřeby našeho národního hospodářství suroviny a výrobky z jiných zemí, když Polsko své závazky neplní.

x

Jak vyplývá ze zpráv krajských /městských/ výborů strany je středem pozornosti pracujících a všech občanů příprava voleb do zastupitelských sborů, která vstoupila do závěrečného stádia. Stranické orgány a organizace, národní výbory i společenské organizace Národní fronty na základě směrnic, pokynů a zákona o volbách zabezpečují všechny úkoly spojené s jejich přípravou a úspěšným provedením.

Představování kandidátů na poslance bylo skončeno. Průběh předvolebních schůzí a shromáždění i jejich výsledky jsou vcelku pozitivní. /Statistické údaje jsou uvedeny v přiložené tabulce./ Opatření, aby se jich spolu s kandidáty na poslance zúčastnili představitelé vyšších stranických a státních orgánů i Národní fronty, zástupci společenských i hospodářských organizací, se ukázalo jako účinné a správné. Kvalifikovaně reagovali na dotazy a připomínky a informovali občany o možnostech řešení úkolů volebních programů.

Na předvolebních schůzích byla vyjadřována plná podpora závěrům XVI. sjezdu KSČ, navrhovaným kandidátům na poslance a volebním programům NF. Zvláště ve větších místech a závodech, kde se představovali a vystupovali kandidáti do vyšších zastupitelských sborů, byla dobrá účast, konstruktivní diskuse a optimistická atmosféra. Získané poznatky ukazují, že veřejné schůze pořádané místními orgány a organizacemi měly zpravidla vyšší úroveň na vesnicích než ve větších městech, zejména na sídlištích. Připomínky a náměty se týkaly převážně místní problematiky a byly buď ihned zodpovězeny, nebo postoupeny k řešení příslušným orgánům. Občané požadovali

úpravu místních komunikací, zkvalitnění služeb, dopravy, bytové politiky, tvorby a ochrany životního prostředí a rozšíření kapacit předškolních zařízení. Připomínali, aby se budoucí poslanci zvláště z vyšších zastupitelských sborů pravidelně setkávali s voliči a zúčastňovali poslaneckých dnů.

Vyskytly se i požadavky na rozšíření místních volebních programů, na výstavbu teplovodní a vodní sítě, veřejného osvětlení, kulturních domů, kin, nákladných sportovišť, koupališť, domů smutku, rekonstrukce budov na účelová zařízení apod. Bylo vysvětleno, že volební programy vycházejí z potřeb a možností národních výborů i celé společnosti a některé požadované akce nebude možno realizovat, nebo budou zařazeny později. Diskutující kriticky poukázali také na značný rozsah administrativy, sklony k byrokratismu, těžkopádnost ve vyřizování námětů a připomínek občanů, na nedostatek některých druhů spotřebního zboží, lhostejnost k nepořádkům a plýtvání. Na některých shromážděních upozorňovali na důsledky povolovaných výjimek z upravené pracovní doby. Je tím narušována plynulost výrobního procesu, ale také návaznost služeb, obchodu, dopravních spojů apod.

K dobré předvolební atmosféře při spěle kulturní vystoupení svazáků a pionýrů i vyznamenávání občanů za obětavou práci v akci Z na veřejných schůzích. Agitační střediska, osvětové besedy a společenské organizace uspořádaly řadu besed, přednášek, večerů otázek a odpovědí, soutěží, divadelních a filmových představení, rozhlasových relací apod. Problematika voleb byla zařazena do útvarů stranického, odborářského a svazáckého vzdělávání i do výchovně vyučovacího procesu na školách. Významný vliv na mladou generaci měla akce "strana hovoří s mládeží", besedy s mladými voliči a další setkání, která potvrdila jejich zájem o politický život doma a v zahraničí i o účast na společenském dění a řešení rozhodujících otázek.

Významnou úlohu při zabezpečování voleb sehrávají agitační střediska a agitátoři, kteří již navštívili převážnou část domácností, pozvali občany k volbám a předali jim legitimační lístky. Vyvinuli úsilí, aby se co největší počet voličů zúčastnil voleb již v prvním dnu. K zabezpečení jejich plynulého průběhu je zaměřována názorná agitace, místní tisk a vhodně jsou využívány i místní a závodní rozhlas. Nezřídka jsou i případy, kdy práce agitátorů je formální, málo hovoří s voliči o přípravě i průběhu voleb, plnění nových volebních programů, o vnitřní i mezinárodní situaci a o dalších otázkách, které je bezprostředně zajímají.

Vystupňovaná politická práce se pozitivně promítá i do rozvoje pracovní iniciativy lidí. Zvýšil se počet uzavřených socialistických závazků a jejich přínos. Značné hodnoty byly vytvořeny v rámci směn NF, organizovaných k volbám.

Stranické orgány a organizace spolu s národními výbory a organizacemi NF soustřeďují svou pozornost na řádnou organizaci volebních dnů, dokonalé seznámení členů volebních komisí se svými úkoly, přípravu volebních místností apod. K zajištění účasti voličů připravují den před volbami a v první jejich den ve velkých závodech a institucích desetiminutovky a další formy agitace. V předvečer voleb uskuteční základní organizace strany kontrolu celkové připravenosti.

Jak potvrzují průběžné informace nebyla atmosféra v přípravě voleb narušena závažnějšími negativními jevy. Je však doprovázena místy zvýšenou aktivitou církve a některých náboženských sekt. Vyskytly se také hesla, letáky a anonymní dopisy, které mají nepřátelský charakter, vystupují z pozic nacionalismu apod. V některých místech se objevily fámy o tom, že po volbách dojde ke zvýšení cen potravin a dalšího zboží.

Z celé předvolební kampaně, veřejných schůzí a shromáždění, z diskuse k novým volebním programům, besed, setkání a dalších rozmanitých akcí vyplývá, že se zvyšuje zájem pracujících a ostatních občanů o rozvoj míst, okresů, podniků a závodů. Ukazuje se, že postupně začínají chápat celospolečenské potřeby a požadavky, vytyčené XVI. sjezdem KSČ. Šiřící propagandistická i agitační činnost vede k tomu, že převážná většina z nich oceňuje v souvislosti s mezinárodním vývojem principiální politiku naší komunistické strany. Pozitivní je zkušenost, že se lidé chtějí aktivěji podílet na uskutečňování volebních programů NF a plněji využívat předností socialistického zřízení. Tyto a další poznatky krajských /městských/ výborů strany z přípravy voleb ukazují, že jsou vytvořeny předpoklady pro jejich úspěšný i důstojný průběh.

Závěrečný přehled o veřejných předvolebních schůzích
a shromážděních k 3. červnu 1981

	počet schůzí a shromáždění	účast občanů	průměrná účast
ČSSR	43 788	4 542 162	108
ČSR	28 976	2 787 612	96
SSR	14 812	1 754 550	118
Praha-město	1 363	167 577	123
Středočeský	3 404	313 346	93
Jihočeský	2 174	209 480	96
Západočeský	2 295	222 342	97
Severočeský	7 140	540 300	76
Východočeský	4 694	424 105	90
Jihomoravský	4 918	492 842	100
Severomoravský	2 988	417 620	138
Bratislava-město	824	85 897	104
Západoslovenský	9 415	672 614	71
Středoslovenský	1 885	398 000	211
Východoslovenský	2 688	598 039	222